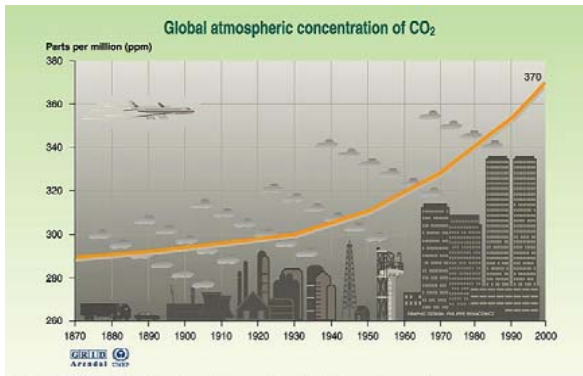

het kan anders !

MEET, REKEN, EN ... WIN
VOOR MEER ECO-EFFICIËNTIE THUIS

In ijspegels gevormd in 1720 (toen begon de industriële revolutie en het gebruik van fossiele brandstoffen) vond men 270 deeltjes CO₂ per miljoen deeltjes gas. Tegenwoordig is het aantal al opgelopen tot 380 deeltjes CO₂ per miljoen luchtdeeltjes. Tegelijkertijd zien we dat het klimaat op Aarde verandert. De gemiddelde temperatuur in Ukkel (KMI) is sinds 1906 met 1,8 °C gestegen. Het zeepeil in Oostende steeg sinds 1935 met 10,56 cm.

In België wordt jaarlijks zo'n 15 ton CO₂ per persoon geproduceerd. Voor louter huishoudelijke activiteiten komt de uitstoot neer op 7 ton per persoon per jaar. De Aarde kan daarvan slechts 2 ton opnemen ! De rest stapelt zich op in de lucht. Onze energiebehoefte maakt ons bovendien heel afhankelijk van de landen die energie verkopen.

En onze gulzigheid maakt ons verantwoordelijk voor problemen die later en/of elders moeten opgelost worden. En voor klimaatgebonden rampen die overal op de aarde toenemen en vaak heel arme mensen treffen.

Wat bieden we ? De vzw kilowattuur wil met informatie, vorming en begeleiding tegemoetkomen aan de vraag hoe we met minder energie toch een goed comfort behouden. Hoe we euro's uitsparen. Hoe we CO₂ minderen.

Voor wie ? Iedereen die met huishouden bezig is en zich afvraagt waarom alles zo duur is. En voor wie wil te weten komen of er een link is tussen huishouden, onze keuzes en de klimaatsverandering.

Hoe ? Door te meten en te rekenen, winnen we en als vanzelf wordt ons huishouden duurzaam en eco-efficiënt (economisch, ecologisch efficiënt!)

We houden u op de hoogte over de CO₂ toestand en ook over nieuwe huishoudtoestellen, hun verbruik, over leerrijke bezoeken rond het thema. We publiceren regelmatig een **elektronische nieuwsbrief** waar u zich kan voor aanmelden. Via **de website**. Onze bevindingen zijn verwerkt in het **boekje 'CO₂ voor dames'**. U krijgt het toegestuurd na storting van 2,5 € administratie en verzendingskosten op rekening 751-2025036-07 van de vzw kWh.

Interesse ? kijk eens op www.co2minderen.be. Neem gerust contact op. We praten graag over energie en CO₂!

Wie zijn we ? Riet Kuijpers, Margriet Martens, Lut Praet, Anne Van Houtte en Yvonne Wolfs.

De vzw kWh is winnaar van de eco-booster prijs van de Belgische energieprijis 2007 (zie www.eeaward.be)

*word een **VIP** voor de Aarde*

Dit project krijgt de steun van de
Provincie Limburg
Bijzonder Leefmilieuproject 2007

vzw kilowattuur
info: 011 32 10 39
ondernemingsnummer: 0882.840.055
V u: Van Houtte Anne, Sparrelaan 6, 3590 Diepenbeek

kilowattuur

De meest gehoorde reactie als we het over ons project hebben, is 'kilowatt?' en 'verstaan vrouwen daar iets van?'

Vandaar de naam en de 'vzw kilowattuur!' De ondertitel 'meet, reken, win voor meer eco-efficiëntie thuis' geeft aan waarover we het hebben! 'Vzw kWh' is de afkorting.

meet, reken...

Kilowattuur is een rekenmaat voor het verbruik van energie. Het maakt niet uit of die energie van elektriciteit komt, van gas, benzine, kolen, kernsplitsing, hout, wind, de zon, water of zelfs van voedsel. Het begrip wordt overal ter wereld begrepen en het is gekoppeld aan euro's en voor de meest gebruikte energiebronnen aan CO₂ uitstoot.

Met een beetje oefening kunnen we ons energieverbruik meten en zo inzicht krijgen in onze dagelijkse energiebehoefte, voor koeling, verwarming, verlichting, (huishoud)toestellen, PC... Idem voor de energie uit brandstof die we nodig hebben om mobiel te zijn. Of de hoeveelheid die er steekt in voedsel en gebruiksgoederen. Elke stap, van aanmaak, vervoer, bewaring tot verpakking en afvalverwerking toe, vergt immers energie. Wellicht en dit zonder het te beseffen, verbruiken we met ons allen veel te veel kostbare energie. En kunnen we meer met minder doen en zo kostbare euro's uitsparen.

en win !

Als we 'kilowattuur' opnemen in onze afwegingen kunnen we beter vergelijken op het moment dat we keuzes maken bij ons handelen of in de winkel. Beide bepalen immers hoeveel de woning of het toestel of de kilometers of onze consumptiegewoontes ons de volgende jaren zullen kosten. En hoe groot de uitstoot van 'fossiele' CO₂ daardoor zal zijn.

Door te meten ontdekten we zelf een sluipverbruik van ongeveer 14 € per jaar aan de wasmachine. Oplossing: de stekker uittrekken en voor de veiligheid de waterkraan sluiten na gebruik !

Een A₊₊-koelkast kost gedurende haar levensduur zo'n 350 € aan elektriciteit en dit veroorzaakt een uitstoot van 1,7 ton CO₂.

Een model met C-label kost zo'n 1054 € aan elektriciteit en stoot 5 ton CO₂ uit ! Nochtans is het verschil in aankoop prijs enkele tientallen euro's.

Het type energie dat we het meest nodig hebben is eindig. Wij zelf zullen al te maken krijgen met tekorten en prijsstijgingen. Hoe zal dit het leven van onze kinderen en kleinkinderen beïnvloeden ?

Het belangrijkste om weten is dat we energie kunnen sparen en toch comfortabel kunnen leven.

energie

Zowat elk handelen kost energie. Bewegen we op eigen spierkracht dan moeten we na een tijdje eten. De energie van het voedsel dient om ons aan de gang te houden.

Voedsel is niets anders dan lekker verpakte energie van de zon en CO₂ uit de lucht die de groene bladeren van de planten opnemen en vastleggen. Na de vertering en bij het uitademen stoten wij die CO₂ weer uit. Het systeem is in evenwicht.

Wat verstoort dan het evenwicht en waarom neemt het CO₂-gehalte steeds maar toe ?

Petroleum, gas en kolen zijn ontstaan uit planten die miljoenen jaren geleden leefden. Als we die vastgelegde energie er nu uithalen door die fossiele energiedragers te verbranden, dan komen die CO₂ deeltjes vrij die miljoenen jaren geleden uit de lucht gehaald werden en vastgelegd werden. Wij brengen die zonder ophouden in de lucht terwijl de tijd tekort is en er onvoldoende mogelijkheid is om die CO₂ opnieuw vast te leggen. Dat vraagt om problemen natuurlijk.

CO₂ samen met enkele andere gasdeeltjes beletten dat de weerkaatste stralen van de zon terug in het heelal verloren gaan. Ze werken als het glas van een serre. Met opwarming van de lucht als gevolg, en meer orkanen, bosbranden, hittegolven, woestijnvorming, smelten van ijskappen, overstromingen. Kortom ramptoestanden.

En heel veel vernielde levens.